Nr. 9. Anulu XXX.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esie de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 13/1 Februariu 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA

Transilvani'a.

Consiliarii Principis Transilvaniæ.

Unii omeni au o idea fórte desentista de spre consiliarii guberniali, consiliarii dela cancelari'a curtii si consiliarii intimi, cá si cum adica aceia aru fi pusi acolo si plateti numai pentrucá se fia orbi ascultatori la totu ce li s'ar porunci fia bine fia reu. Asié ceva inse nu coprinde nici juramentulu loru, nici legile tierii; preste acésta nimeni nu este silitu a ocupa de frica unu postu, in carele i s'aru porunci nelegiuiri.

In conditiunile puse de tiéra la 1613 pana 1629 principelui Gavrilu Bethlen si inarticulate, la punctu IV sta curatu, ca „oricare consiliariu de ai tierii calcandu'si pe consciinti'a sa ar indemna pe principele tierii pentrucá se intreprinda fapte periculóse si atricatióse asupra tierii, a legiloru, libertatiloru si decreteloru ei, — descoperindose adeverulu lucrului, asemenea consiliariu se fia pedepsitu fara nici o partinire cu proscriptiune si cu not'a necredintii*).

In conditiunile pe care jurase Georgie Rákoczi I. la punctulu XII se repetiesce intocma acea pedépsa in contra consiliariloru periculosi, pe care jurase si G. Bethlen, adica proscriptiune si nota (1630—1648).

Intocma cu acea lege pedepsitóre fusera amerintiati si consiliarii principelui Georgie Rákoczi II. (1648—1657), éra cativa din acestia o si patira catu de reu, pentruca se invoira la inceperea resboiului in contra Poloniei s. a.

In conditiunile lui Franciscus Rákoczi p. XIII contiene in contra consiliariloru totu pedépsa statorita si repetita dela 1613 insiote.

In Const. Approb. Partea II tit. III artic. I se vorbesce anumitu despre totu consiliarii tierii carii se dau langa domnitori si se dice curatu, ca ori cati din ei le-aru da sfatu neciuitu se fia tractati ca vendiatori de patria **).

In Const. compilatis P. II tit. I art. 14. 5 Condit. XV vei afla totu acea lege.

S'aru mai potea cita inca si alte urme de legi, din care se se cunósca totu asié de invederatu, ca in Transilvani'a asié numit'a respundietate ministeriala, despre care in dilele nóstre se scrie si vorbesce cá de o institutiune nóua, a ecsistatu cu vécuri mai nainte si ca pana la 1848 toti consiliarii transilvani de tóta categori'a si toti prefectii de tienuturi au jurat pe acei articuli, prin urmare au luatu asupr'si cea mai grea respundietate pentru casuri in care ei aru fi datu monarchului consiliu periculosu, séu aru fi primitu, subscrisu si chiaru ecsecutatu asemenea mesuri periculóse; fia inse de ajunsu a observa, ca valórea si vigórea legiloru din Aprobate si Compilate este garantata pe dintregulu, cu bunu cu reu intru totu cuprinsulu loru prin diplom'a leopoldina si prin tóte juramentele depuse de monarchii din casa Habsburg pe constitutiunea Transilvaniei; prin urmare nedesiertu se incerosse repaus. Iosifu Bedeus de Scharberg pe la 1844 a scutí óresicum pe consiliarii Transilvaniei de respundietate cu impregiurarea, ca in Austri'a absolutistica nu ecsista respundietate ministeriala si ca monarchulu in ultim'a instantiu totu ar face cum iar placea lui *).

Era la ei juramentulu numai o ceamatoria, séu precum disse consiliariulu gub. Iacobu Rannicher in nu'a din siedintiele dietei dela 1863/4, numai o comedia? Asié se cuteze a se juca cineva cu simtiementele morale si relegióse ale poporului? In acestu modu se sustiene auctoritatea functionariloru publici, nimbulu tronului si lustrulu corónei? Séu ca dóra totu se mai afla ómeni, carii distingu in esecutia intre moral'a privata si moral'a publica? Nu camva sunt alte diece poruncí pentru poporu, plebe, glóta, . . si cu totulu altele pentru cei mari? O doctrina cá acésta in dilele nóstre nici nu s'ar mai potea propaga fara celu mai invederatu periculu. Discite mortales non temerare fidem, s'a scrisu la mormentulu regelui Lodovicu II. dupa perderea batalei dela Varna curatu numai din calcarea juramentului.

Orioare si va fi ostenél'a de a petrunde ceva mai afundu in istori'a acestoru tieri, va cunósce pe usioru, catu de aplecati era odiniora cei mari a'si calca juramentulu, dupa care apoi impartia elemosina, platea sarindare, facea si inzestr'a biserici si monastiri, orediendu ca cu fapte de acelea voru insiela si pe Dumnedieu. Legile transilvane presupunu, ca aici in adeveru se calcá prea desu juramentele; de accea ele dictara anume pentru cei mari perderea averiloru si a capului, déca aru cuteza se calce juramentulu. Ore in-e in dilele nóstre mai a-vemu trebipintia de asemenea legi, séu ca in secolulu 19 moral'a este mai lamurita si mai sublima, caracterele mai tari, simtiulu de onóre cum amu dice mai nobilatu, patriotismulu mai vigorosu? Se reprivimu la an. 1848. In potérea legiloru transilvane acei consiliari, carii au statu de regele si l'au induplecatu cá se sufere pe dieta a sari preste ordinea propusetiuniloru, se delature formele prescrise de legi se sanctioneze fusiunea Transilvaniei cu manifesta calcare legiloru fundamentale si cu anularea autonomiei sale, trebuea se fia dati indata in judecata criminala, ut comperta rei veritate tanquam proditores patriæ notam perpetuæ infidelitatis incurrant.

In dilele din urma strabetendu faim'a, ca dn. consiliariu gubernialu I. M—riu cu ocasiunea pertractarii petitiuniloru celoru 1493 romani o ar fi aparatu pe acea din tóte puterile, dechiarandu de identica cu vointi'a nationala si insinuandu din partea sa voturi separatu, multi admirara curagiulu dsale. Noi departe de a trage la indoiéla curagiulu dlui consiliariu I. M—riu constatamu din contra, ca l'am vediutu din tinerétele denaduri de cateva ori in nisce pusetiuni catu se póte mai periculóse pentru persón'a sa, pana chiaru si condamnatu la mórte prin tribunalulu colonelului ungurescu Bánfy in Sibiiu; cu tóte acestea ne luamu voia a observa, ca in casulu mai susu arstatu dn. consiliariu nu avú trebuintia de nu scii ce barbatia rara, ca nu iacú mai multu decatu a'si implini datoriti'a sa intru intielesulu legiloru tierii, éra apoi totu la ocasiunea acésta se arata din nou, ca scopulu mai alu tuturoru romaniloru este totu unulu, a'si scapa tiér'a si natiunea de apunere, ca inse cativa diferimu mai multu séu mai puciniu in alegerea cailoru si midiócelor cu ordemu ca ducu la scopu. Dn. I. M—riu este unulu dintru acei romani carii credu ca ori unde nise da ocasiune de a ne apara drepturile tierii si ale natiunii se mergemu neaparatu si acolo se ne portamu totu barbatesce. Noi tocma din contra credemu asié, ca pre catu timpu este vorb'a numai de autonomi'a tierii nóstre si de ecsistinti'a politica nationale castigata in an. 1863/4 nu cumva se alunecamu si se ne miscamu de scasa, nici se ne parasimu terenulu celu siguru. Inca cateva luni, si decursulu evenimenteloru va arata, care parere a fostu mai nemerita.

G. Baritiu.

*) In limb'a originala ungaro-latinésca cuventele citatei legi sunt: Ha penig a Tanácsok közzül Országunk törvénye, szabadsága, Decretumi ellen valamelyik lelki ismérettl nem tekintvén, veszedelmes és ártalmas tanácsra indítana; comperta rei veritate, kedvezés nélkül alfele tanácsadot proscriptioval és notariussággal büntessen.

**) Ica cuventele din lege: „Valakik annak okáért törvényielen okneküll való dolgokra tanácsolnák (pe principele), comperta rei veritate, legitimeque citati et convicti, in notam perpetuæ infidelitatis incuraljának."

*) Die Verfassung Siebenbürgens Capu VII f. 99.

Legea de egal'a indreptatire

a natiunii romane si a confesiuniloru ei.

Vivos voco, mortuos plango! fulgura frango!

Nu e opiniune prejudiciósa, nu e nalucire trasaritória, nu e fanatismu neci erére, nu e insginstiune séu idea fiesa, nu e cugetu iritatoriu neci umbra de provocare, nu e nimicu, din ceea ce intielese marele Schiller, candu a disu in capulu de opera alu poesiiloru sale intitulatu „Clopotulu", „die Glocke", „a Harang" in cuviotele! „aber das Schrecklichste der Schrecken ist der Mensch in seinem Wahn", — ci martorisimu, ca e numai una adorare netiermurita a dreptului nationalu politicu, e o simpla si pura slipire legata cu celu mai nedisolabilu chitu catra legea sanctionata de Sacratissim'a s'a c. r. Maiestate, care cu potérea sacratei drepte s'a indoratu a rumpe si formalmente zevórele edificiului constitutionalu alu Marelui Principatu Transilvani'a, care ne tienura eschisi dela viéti'a politica nationala si dela tóte beneficiale tierei in restempuu preste patru secle, benevoindu cu prea inalt'a s'a anima parentésca, ce bate egalu pentru tóte popórele supuse inaltului seu sceptru, a implini si a sigilá nu numai cea mai de capetenia dorinta, ci si celu mai maretiu, mai resolutu si mai nobilu faptu de viétia alu natiunii romane, candu in 1848 s'a dechiaratu ca pre sene de emancipata si nedependenta in respectu politicu de or-ce alta natiune din patria; e unu cultu catra in. tronu, intru a carui aperare si-a castigatu romanulu meritele, pentru care Mai S'a in prea in. reconoscentia parentésca l'a dechiaratu prin lege sanctionate de pre in. tronu de maturu politicesce si de perfectu egalu cu celelalte natiuni coleconitórie in patri'a s'a intru tóte; e o consiscentia de sene si o necesitate pré simtita pentru adorarea dreptului castigatu, de care pre romanulu ardeleanu nimenea nu lu mai póte despoiá si instrainá prin neci unu feliu de ecuivalentu: singuru aceste considerationi, acésta pietate si slipire e acelu motivu, care ne provóca a improspetá acestu articulu de lege pentru cetitorii cei noi, intocma dupa cum se afla elu sanctionatu cu subscrierea Maiestatii si publicatu in tóte estinderea lui, cá se mai vedemu cu totii, ce avemu de aperatu:

Noi Franciscu Iosifu Antaiulu,

din gratii'a lui Domnedieu Imperatoriu alu Austriei; Rege apostolicu alu Ungariei, Boemiei, Dalmatiei, Croatiei, Slavoniei, Galitiei, si Lodomeriei; Rege alu Lombardiei, Venetiei, si Iliriei, Rege alu Jerusalemului etc. Archiduce alu Austriei; Mare Duce alu Toscanei si alu Cracoviei; Duce alu Lotaringiei, alu Salisburgului, Stiriei, Carintiei, Carniolioi si alu Bucovinei; Mare Principe alu Transilvaniei; Marchione alu Moraviei; Duce alu Silesiei superiore si inferiore, alu Modenei, Parmei, Piacentiei si Guastalei, alu Auavitiei si Zatorului, alu Tesinei, Friaului, Ragusei si Zarei; Comite principatu alu Habsburgului si alu Tirolului, alu Chiburgului, Goritiei si Gradiscei; Comite alu Secuiloru; Principe de Trienta si Brixen; Marchione alu Lausitiei superiore si inferiore si alu Istriei; Comite de Hohenemba si Feldkirch, Bregenti'a Sonnenberg etc.; Domnu

de Triestu, Cattaro si in Marchionatulu Vendico; Mare Voivodu alu Voivodinei Serbiei etc.

facemu prin acést'a de scire si cunoscutu:

Representantii iubitului Nostru Mare-Principatu alu Transilvaniei, conchiamati prin regescului Nostru rescriptu din 21. Aprile 1863 pre 1. Juliu alu acelui annu in liber'a Nóstra cetate regésca Sabiiu si adunati acolo in dieta. Ne au substernutu pe cale constitutionale unu articulu de lege privitoriu la eleptuirea egalei indreptatiri a natiunei romane si a cofesiuniloru ei pre langa prea umilit'a loru rugaminte de pusa in representatiunea loru din 7. Octomvre 1863. pentru cá sa dámu ace tui articulu prégratiós'a Nóstra acceptare, confirmare si sanctiune.

Coprinsulu acestui articulu de lege este urmatoriulu:

Articulu de lege

privitoriu la eleptuirea egalei indreptatiri a natiunei romane si a cofesiuniloru ei.

§ 1. Natiunea romana, religiunea greco-catolica cá atare si religiunea greco-orientale se recunosco prin lege intru intielesulu constitutiunei Transilvane in toem'a cá si celelalte trei natiui si patru cofesiuni recunoscute ale Transilvaniei.

§ 2. Beseric'a greco-catolica cá atare si beseric'a greco-orientale au totu acea posatiune de dreptu de sine statatória in Marele Principatu alu Transilvaniei, si totu acea libertate de a se organisá in afacerile loru interne, cari le ocupa celelalte beserici ale tierei, recunoscute prin lege si recepte dupa dreptulu de statu, a deca: beserica romano-catholica, beserica de religiunea evangelico-elvetica, beserica de religiunea evangelico-augsburgica si beseric'a unitaria, pre bas'a legiloru tierei, cari garantéza pe deplinu libertatea religiunei si a consciintiei.

Pre langa reservarea dreptului de supraspectiune alu coróneі, determinatu prin legile Marelui Principatu alu Transilvaniei, ce ii compete de alu esercia in intielesulu constitutiunei, suntu asie dara tóte acestea beserici in dreptatite de a-si regulá, administrá si conduce tóte afacerile loru eclesiastice intru intielesulu asiediamintelor loru canonice si bescricesci, precumu si afacerile loru scolastice, fundatiunile, fondurile si institutele loru, independinte de ori si care influintia a vreunei alte beserici.

§ 3. Cele patru natiuni recunoscute prin lege si adeca: natiunea Magiariloru, Secuiloru, Sasiloru si a Romaniloru facia un'a cu alt'a suntu pe deplinu egalu indreptatite, si cá atari se folosescu in sensulu constitutiunei Transilvane de asemene dreptori politice. Liberulu esercitiu religionariu, precumu si egalitatea de dreptu cetatianu si politicu a tuturoru locuitoriloru tierei fara distinctiune de natiunalitate si confesiune nu sufere prin acést'a nici un'a restringere.

§ 5. Numirile diferite ale partiloru tierei nu intemeiadia si nu dau pe seam'a natiunalitatiloru singuratice nici unu felu de dreptori politice.

§ 5. In marc'a Marelui Principatu alu Transilvaniei se vá susocpe un'a emblema propria pentru natiunea romana.

§ 6. Tóte legile tierei, cari stau in contradicere cu determinatiunile legei acestei'a suntu desfiintiate si fara potere de lege.

§ 7. Puterea oblegatória a legei acestei'a intra in activitate fara amanare.

Acésta prea umilita rogaminte a creditiosiloru Nostri representantu si iubitului Nostru Mare-Principatu alu Transilvaniei adunati in dieta, priminduo Noi cu complacere, damu articfolul de lege trecutu mai susu intru totu cu-prinsulu loi, cesareo-regéc'a si domnésc'a Nóstra acceptare, confirmare si sanctiune, cara pe memoratii credintiósi representanti si acelei tieri ii asiguramu, comca acestu articulu petrecutu prin acést'a in cartea de legi a Marelui Principatu alu Transilvaniei ilu vomu observbá státu Noi Insine, catu si vomu face cá sa fia observatu prin toti credintiosii Nostri, intoem'a precumu Noi pe acelasi in puterea acestui documentu alu Nostru de acumu ilu acceptamu, ratificamu, incuviintiamu si confirmamu.

Dato-s'a in castelulu Nostru de desfatare Schönbrunn, in 26. Octomvre anulu un'a mie opta sute siesedieci si trei, alu imperatiriei Nóstre alu cincisprediecelea.

FRANCISCU IOSIFU m. p.

C. F. de Nádasdy.

Eugeniu de Friedenfels.

Est'a e pétra anghiulare la magna charta a romaniloru transilvaneni, taiata din stanca a romaniloru transilvaneni, taiata din stanca de care e asiediata unitatea imperiului din diplom'a din Octobre 1860; est'a e principiulu fundamentale, pre care, vré nu vré cineva, trebue, se recladésca edificiulu constitutionalu alu Transilvaniei, precatu a mai remasu elu dela diet'a din 1863—4 necladitu!

Se tragemu inse si una paralela intre cuprinsulu acestei legi si intre esperintí'a ce o a vemu despre aplecarea ei, si déca vomu ailá, ca acést'a e trista, ca aplicarea si inca nu coresponde cuprinsului ei, vin'a va fi numai a acelor'a, cari ar' vré se-o pitulésca, si a acelor'a, cari n'au sciutu si n'au v.utu a feri si a sperá neviolabil'a santiania a legii, sub scutiulu careia securi si neatacabili numai nesce poltroni, nesce argati destramati nu voru luá lapt'a pentru a-peraréa ei de or-ce jiguire séu ignorare! — Pentru acesto art. de lege su serbatu tóte municipiale romane diu'a sanctionarii loi **26** Oct asternendu la Maiestate adrese de alipire catra autonomi'a tierei si unitatea imperiului si catra dreptulu seu castigatu dupa merite si recunoscutu in puterea legiloru fundamentale ale imperiului. — Pe acest'a avemu se-lu speramu in contra uneltiriloru unionistice si tradatórie de autonomi'a patriei. Se-lu lipimu de sufletu strigandu m'a patriei. Se-lu lipimu de sufletu strigandu m'a patriei. Se-lu lipimu de sufletu strigandu m'a patriei. Catra Pest'a: datine pace; nóli me tangere, N'aveti cu noi nemic'a. —

Natiunea romana din Transilvani'a, care in poterea art. I. emanatu din sorgintes legiloru fundamentale ale imperiului acceptate in codicea legiloru tierii, s'a investitu formalminte prin sanctiunea suveranului cu dreptulu, cu calitatea cu nedependinti'a nationala politica; a esercetatu de potestate suverana de'a 1863 pana in 1865. De acésta potere cine póte desbracá pre natiunea romana? Unilate.aluminte nimenea, decatu póte poterea fortiei. — Se sucordara inse feudalistii in diet'a din Clusiu a o face acést'a insielandu prin ómenii cei schimbatiosi pe poporu la alegeri.

El, dar' totu nu le-a succesu? — Nu, ca desi romanii se demisera la alegeri dupa indemnolu activistiloru, ci o facura acést'a numai pre longa protestu in contra legii din 1791, si ér' nu pentrucá deputatii se intre in diet'a din Clusiu, facundu complementu prin intrare dietei feudale, ci pentrucá ei in solidum se protesteze la Maiestate in contra acestei diete, cerendu restituirea poterei coegale, pe care din senulu nu o a potutu perde. — Acést'a o dovedescu si multele telegrame, ma si celu din descu si multele telegrame, ma si celu din descu si multele telegrame, ma si celu din momentulu ultimu, candu invinsera oportunistii a intra in dieta, dovedescu, ca poporulu, natiunea n'a voitu acésta procedere. — Natiunea n'a voitu acésta procedere. — Natiunea ca neci ca va primi de a sa acésta procedere, ci se va dechisrá, candu va fi adunata in congresu séu in diet'a continuitati sale de drepta, ca ca cá dechisrata regnicolara nu póte primi de a s'a o representatiune faurita si ceita din represaliale feudale, prin care va se pro scrie cá atare si se ignorésa cu totulu, ci cá natiune prin votulu seu va derege cesa ce au stricatu singuraticii preste consimtiementulu ei.

D. Dozsa in „Közlöny“ inse crede printre sire, ca acestu dreptu alu nostru politicu natiunalu, acésta pedeca si sfredelitora in legile din 1848 cere si 10 ani de manevre mesterite spre a se poté ostupá, se intielege, ca pentru cá se se póta uscá eterógen'a si esotic'a acésta planta sadita pe campulu suprematiei din lumea maghiara.

Se scia inse si „Közlöny“ si toti partisanii lui, ca nu 10 ani, ca' **o ci 10 secuii** de lupta nu voru mai fi in stare a osteni pe natiunea romana din Ardélu intru neinfrangibila aperare a acestei legi fundamentale a tierei si a natiunii romane. Natiunea e convinsa, ca in momentulu candu parasindu-si dreptulu seu s'ar repune suptu scutulu dreptului maghiaru, adica candu si-ar perde mintea si consciinti'a de dreptulu seu, de demnitatea s'a nationala, — si ar primi legea fesiunii din 1848 cu pasulu acest'a, cu primulu pasu de intrare in constituant'a din Pest'a si a perdutu totu terenulu de autonomi'a provinciala si nationala politica si s'a vendutu suprematiei maghiare. — Es dar' nu va incetá a si aperá dreptulu seu cu alipirea cea mai straordinara de densulu si de unitatea monarchiei, sici acasa si insintea coróneі. — Red

Brasiovu 11 Febr. (Dualistu séu rebelu.) Maioritatea dietei ungurene aduse tréb'a imperiului pana la unu felu de dualismu provisoriu, pana la o uniune personala pe care nu cutezamu a o defini; éca inse ca partit'a Kossuthiana nici cu atata nu e indestulata, ci ea purcede mainte pe drumulu seu. Acum „Deák parcede mainte pe drumulu seu. Acum „Deák marele Deák, uniculu legiutu si salvatoru alu natiunii si alu patriei maghiare este in ochii loru vendistoru de patria si de natiune“. Éca o ilustratiune nóua la ceea ce se numesce astra popularis, adica laud'a, favórea si linguséla gló-telora! Dupa informatiuni sigure publicate in „Herm. Ztg.“ loi Franciscu Deák i se tramite multime de pasquile anonime, intre care cele mai multe sunt scrise de mani femeiesci, se intielege inse ca dictate de barbatii loru. Adeverati poltroni, carii se ascundu sub o inolinele femeilor. Si totusi acei ómeni nu voiescu nici femeilor. Si totusi acei ómeni nu voiescu nici mai multu nici mai pucinu, decatu ruperea totala a Ungariei de catra cesealalta monarchia si o voiescu acésta facia cu categoric'a opusetiune a partii celei mai mari si mai insemnatóre dintre tóte popórale monarchiei. In adevéru, ca acei neómeni cerú prin purtarea loru acésa ce au incercatu in var'a anului trecutu sub Klapka; ordinea, impaciuirea, libertatea rationata pentru acei ómeni de nimiou sunt o chimera. Adeverati turbu.atori de profesiune.

— Dela Nasc.ud „Albin'a“ Nr. 10 aduce intre altele o invinuire grea asupra dlui vicariu arhidiacon de din Busdugu in urmatórele:

„Asiu poté infrá mai multe neajunsuri, ca cele memorate, asiu poté amintí — numai dintre cele cunoscute — ce in mani'a tuturoru provocariloru, ce se facura dlui vicariu din tóte partile, densulu detoresce si astadi ratiutinulu pentru fondulu Marianu, precum si pentru alte mai multe mii fiorini din fondulu scolastion centrale (ba lumea rea vré se scie, ca si pentru edificarea bisericei din Borgo Ziha nu si a datu socotéla precumu se cade), inse me temu, ca tóte acestea nu voru placé, apoi nici e timpulu „oportunu“; tocma pentru acesa cugetu a scapá pre toti de opusetiunea mea, abdicandu, ca si alti barbati sinceri, de la onórea a fi membrulu comisiunei administratórie, retienendu'mi numai dreptulu a spelá candu va cere lips'a, la a sies'a potere mare cum o numí contele Morny, — la publicitate.“

Dintre **Ternave** 30 Ian. 1867.

Intre tóte alte suferintie si lipse, ce fara de cruiare ne apasa, mai multu ne au neodichnitu si neodichnescu in acestea impregiurari critice pentru natiunea nóstra, ingrigirile celea amaritóre de sufletu despre sórtea si venitoriulu greu cercatei nóstre natiuni; inse, multiumita fia cerilui! in mediloculu ancsietatei, ad. in mediloculu acestoru ingrigiri patice despre sórtea natiunei nóstre multu ne a implutu anim'a nóstra de bucuria acea preplacuta impregiurare, ca predemniloru nostri barbati DD. Georgiu Baritiu si Dr. Ioane Ratiu li a succesu dupa multe pedece si greutati a asterne in numele comitenilóru sei la pré'ndurstulu nostru Imperatu in caus'a nationala de comunu doriutiu memorandu. Si acést'a bucuria, nu cugetecineva, ca ni s'a causatu cá unoru optimisti, cá si candu amu crede, ca acelu memorandu-si va avé indata acum resultatu doritu — nu, pentruca cunóscemu noi impregiurarile timpului; ci pentruca ne-amu implinitu datori'a catra natiune facia cu monarchulu si cu imperiulu. Acum mai incolo „videant consules“.

Dealtmintrelea desfasurarea gravamenilóru si postulatelóru nóstre nationali in acelasiu memorandu cuprinse e cea mai via espresiune, e fidel'a icóna a simtiemintelóru nóstre nationali. Cá inspirati de susu au scrisu din profundulu animei nóstre acelu memorandu, noi dara cu tóta solenitatea 'lu dechiaramu de alu nostru, éra sus.audatiloru barbati prédemni de natiune, predemni de misiunea, ce la rogarea si in numele nostru au primitu-o asupra'si, le esprimamu in publicu cea mai sincere multiumite, oftandule din anima dela bunulu Dumnedieu, cá intru multi ani cá nesce atleti binemeritati de natiune se traiésca! Si ce traiésca toti acei, cari 'si dau mana fratiésca la sperarea dreptului nationalu politicu cu tóta resolvarea!

Ternavenii.

Clusiu 9 Febr. n. . . . Despre sórtea petitiunii celoru 1493 nu ve pociu scrie alt'a, decatu ca acelasi dupa desbaterile decurse asupra'i in 17 Ian. si cu tóte ca pe atunci s'ar fi parutu, ca decisiunea maioritatii se va si pune in lucrare, prin urmare petitiunea se va renasinta la in. cancelaria transilvana, ea totusi se mai retienú aici, unde mai anteiu se

demandă a se decopiá din nou cu tóte 37 plenipotentiele si cu tóte subscriptiunile, ba se spune ca s'ar fi apucatu se si traduca plenipotentiele, pentruca acelea tóte se substérnuséra monarchiloi in originalele romanesci.

Intre acestea audiramu din fonte secura dela Vien'a, ca cercurile mai nalte de scolo isi indreptara incordat'a luare aminte asupra petitiunii romaniloru transilvani, precum si ca mai mémeni n'ar fi aplecatu a sacrifica m. principatu alu Transilvaniei si a'lu degrada la rangu de comitatu ungurenescu, éra despre romani inca a inceputu a se indrepta opiniunea ce tienea, ca ei aru fi purtati de nasu de catra unu singuru omu ri ca din ei pe langa cea mai buna voiutia n'ai putea face natiune. Acestea se scriu dela Vien'a de dato 1 Febr. cu acelu adausu, ca mai nainte de acesa cu cateva dile fostulu ministru de stato grafu Belcredi cerusse dela in. cancelaria reg. transilvana de curte tóte actele dietelorn transilvane de sub Schmerling-Reichenstein cu tóte legile sanctionate si nesanctionate de atunci, pentru ca din acelessi se se védia, cum si unde statuse si se oprise activitatea autonomiei transilvane. Acum dn. Belcredi inca a cadiutu, a remasu in locu'l dn. br. Beust; inse Escel. Sa si oricarui altulu póte se o scia, cumca va avea fórte mare trebuintia de a se informa despre trebile Transilvaniei din fontani autentice mai nainte de a decide ceva numai dupa informatiunile cunoscuteloru elice fórte unilaterale si egoistice. In totu casulu nici unulu din noi se nu'si pérda curagiulu, éra nepasatorii se'si ia sam'a, ca voru plati odata acumpu nepasarea. Lucrurile acestea nu voru tienea in veci asiá, de acesa ómenii se nu se clatine, ci se stea tari in credinti'a viitorului.

Unii ómeni voiescu a sci, ca intre primele grigi ale ministeriului ungurescu va fi déca acela va putea pune man'a si pe Transilvani'a, cá se desfintieze universitatea natiunii sassesci, carea n'ar putea ata niciodecum pre langa respundietatea ministeriala. Ei credu ca o pertita sassésca ar fi si castigata spre acelu scopu. Adica ungurii voiescu multe; ei ceru deodata si cassarea gubernului transilvanu si desfintiarea districtului Naseudu si altele fórte multe totu pe temeiulu legiloru din 1848, éra voitorii loru de reu doresecu, cá ei astadata se'si ajunga tóte scopurile acestea.

Dn. consiliariu Ilie Macelariu purcese in 7 érasi la Pest'a; cu inse ve rogu, cá pentru astadata nici se condamnati nici se laudati fapt'a dsale, ci se asteptati cateva septemani.... Dn. Macelariu a dechiaratu in siedinti'a guberniale, ca dsa recunósce in petitiunea celoru 1493 manifestarea dorintieloru natiunii intregi, ca o face de a sa si ca e determinatu a o apara ori si unde, éra opiniunea separata inca si-o dete in scrisu; asiá dsa este angajatu in tóta privintia si mi se pare ca pentru acum are óresicare temeiori ele sale ca s'a dusu érasi la Pest'a.

In totu casulu dorimu, ca ómenii nostrii se se dedea a distinge intre persón'a privata si persón'a publica a acelasi individu, totu asiá se distinga intre persóna si principiu, cum si se scia ce insémna amicus personae, sed inimicus causae.

Archivulu Nr. I pentru filologia si istoriu de dn. Timoteu Ciparu ne veni si nóua; inse de voru sprijoni romanii transilvani si ungurenii literatur'a si publicitatea loru cá pana acum, atunci tocma si o intreprindere cá acésta nu scimu unde va esi. Omenii arunnca banii pe o multime de nimicuri, éra de ispóra datatore de viétia nu voiescu a sci. — W. Z.

Teac'a in din'a de anulu nou 1867.

(Capetu.)

Domnulu prota a fostu cu propunerile mele multiamitu, cu stat'a mai tare, ca-ci apromisesemu, cumca in acelu soboru voiu pasi eu in contra lui G. V. si lu vomu sili cu poteri unite la o socóta catu mai esacta, si déca va cere trebuinti'a, plenipotenti'a i vomu restringe-o, séu chiaru si subtrage.

Totu in acest'a intieleau adresai dlui prot'a si o epistola privata, cá responsu la o requirare facuta pre o cale, pre care ve potui dá numai unu respunsu tare secu.

Din acést'a epistola eu pcria nu mi am lnatu, deci pofiti publicati-o Dvóstra, si ce a fostu urmarea consultarei nóstre amicabile? adunarea din 14 Martiu 1865, in carea s'ti otaritu, cumca eu, cá unulu ce nu sum nascutu in tractu, nu am de a me amestecá in afacerile conviotului; dupa acést'a vine adunarea din 19 Aprile 1865 din Ocnit'a, carea, afara de nescari vulgaritati, nu a produsu nimic'a.

Au urmatu adunarea din 8 Maiu in Faragau, carea se vede cumca s'au ocupatu mai seriosu cu caus'a, si si-a avutu de resultatu abdicerea plenipotentiei lui G. V. si alegerea de plenipotentiatu a dlui G. Filipu din Regino.

Ve marturiescu, cumca acestu incidentu mi'a redatu sperantl'a, comca partitele se voru poté impacá si caus'a repará

Acést'a, apoi mai multe provocari, ce 'mi venira dela mai multi nunici si causei, afara din tractu, me indemnara, cá se me facu din nou midilocitoriu de impaciuire.

Cu abdicerea plenipotentiei si alegerea unui plenipotentiatu nou, caus'a inca nu erá servita, ci venita intr'o nóua disorganisare, din care érasi numai impacarea partiteloru poté se o scóta.

Spre acestu scopu m'am pusu in cointielegere cu amendoi plenipotentii si i am convocatu la o consultare privata in cas'a mea, pre 21 Maiu 1865.

Ambii chiamati m'au si onorat cu presenti'a loru, — le-amu facutu totu acelea propuneri impacatóre, care le facusem in Martiu dlui viceprotopopu.

Propunerile mele le acceptara ambii domni si se otarira urmatórele puncte de mancare:

1. Se se conchiame soborulu tractului, inaintea carui'a plenipotentiatulu G. V. isi va dá socotél'a si 'si va depune mandatulu.

2. se va alege unu comitetu, carele se va insarciná cu conducerea mai de parte a causei; unu casieriu, carui i se voru incredentiá banii, pre langa cautiune ipotecaria.

3. se va compune unu statutu provisoriu, dupa care are de a se conduce caus'a pana va ajunge la scopulu prefipitu.

4. comitetulu se se insarcinéza cu compunerea statuteloru reuninei si castigares aprobarei loru.

5. Ambii plenipotentiati s'au unitu intru acesa, cá G. V. care este autoriiu ideii si care au conduau caus'a pana atuncia, e de lipsa se fia si de aici inainte pén'a séu notariulu societatei, ér' plenipotentiatu se remaia G. F.

Afara de acestea ne amu unitu intru acesa, cá ambii plenipotentiati se familiarisesa pre ómeni sei cu acestea principii si se lucre intr'acelo, cá adunarea constituanta, catu de curendu se se conchiame.

Judecati cu sange rece si veti trebui se marturisiti, cumca G. V. prin primirea proiectului mentionatu, a facutu in interesulu impaciuirei si alu cointielegerei fratiesci, apoi si spre multiumirea orgoiului contrariloru sei statea concesiuni, cate numai i s'a potenu; inse ce a'ti facutu Dvóstra, vomu vedé! . . .

Potuta recesi séu nu dlu G. F. cu conclusulu acest'a inaintea partitei sale, nu sciu, stat'a remane adeveratu, cumca pasii ulteriori facuti prin ast'a partita, au fostu gresiti.

Nu sciu ce scopu a avutu (ér'a catra lu. Guberniu, cu atat'a mai pucinu sciu, ce scopu au inquisitiunile si ascultarea sub juramentu introduse si esercéta prin comisiunile esmise de ven. consistoriu din Blasiu? Se me erte dlu adm protopopescu Ioanu Moldovanu si consocii, dara denaii nu au dreptulu de a face inquisitiuni sub juramente, ca plenipotentiatulu tractului: cui? si cati? bani a imprumutatu, si pre langa ce percente?

Acest'a e trébа judecatoreloru, candu veti fi siliti a aduce caus'a inaintea acelor'a.

Pana inse va veni la acést'a, datorinti'a fiacarui ve este, ca se organisati caus'a prin impacarea partiteloru si intr'unirea poteriloru spre conlucrare.

Acést'a se astepta dela toti, inse mai tare si cu totu dreptulu dela dlu administratoru protopopescu Ioanu Moldovanu, cá insa.cinatu alu ven. consistoriu metropolitanu din Blasiu, a dlui viceprotopopu G. Ch. — a plenipotentiatiloru G. F, si G. V.

In adunarea Dvóstra tienuta in Ocnit'a in lun'a lui Dec. 1865, prin adausulu facutu la program'a mai de inainte, a'ti datu reuninei potere de viétia.

Cum va fi potutu acolo uni la unu pasiu pentru causa intru adevera salutariu, nu e cu nepotintia, cá lucrarea inceputa, totu pre calea cointielegerei se o continuati pana nu veti vedé scopulu ajunsu.

In adunarea din Novembre 1866 tienuta in Logigu a'ti trantitu inse caus'a érasi in disordinea de mai nainte.

Ce scopu a'ti avutu cu acesa, ca ei n'ati voitu pre G. V. neci se 'lu ascultati, cá a se'si dè ratiocinile si l'ati constrinsu se se departéza dela adunare? Dvóstra sciti. —

Eu inse ve intrebu, ca fara de G. Viteza, ce va poté pune la cale, comitetulu alesu in Logigu? Nimic'a!

Deci impretintitive domniloru cu ide'a, ca caus'a fara conlucrarea lui G. V. este perduta!

V'asi poté o acést'a si demustrá; inse nu me tienu obligatu a o face in publicu. — Pofiti inse, veniti la mine ori care ve interesati de causa, si despre adeverulu acestei asertiuni ve voiu convinge.

Intr'altele: manum de tabula, — eu nu vreu se facu propaganda! . .

Cu acestea eram numai datoriu causei convictului tractului Faragau, mie insumi si amiciloru mei! — Iosifu Popu.

BANATU. Caransebesiu 4 Febr. Corespondintele din Aradu (Albin'a Nr. 8) dice ca preotulu trebue se fia barbatu deschisu la minte, ca se indrepte pe poporenii sei, — trebue se aiba sciintia reala, practica etc. Totu romanulu intieleptu si bine simtitoriu doresce, ca poporulu se aiba asié preoti.

Pe candu eu vreo ostiva ani mai nainte gubernulu deduse ordinatiune, ca numai asié teneri se se primésca in teologia, cari au studiatu S, séu celu pucinu 6 clase gimnasiale, credeamu, ca clerulu va fi renvierea poporului romanu, dar ne-am insielatu, pentru ca episcopii serbi primiá teneri romani fara sciintie, mu deadreptulu si dela córnele boilora, pana ce pe teneriì serbi 'i alegea bine si numai destepti si invetiati primiá in teologia. — Un'a e porunc'a, si alt'a e fapt'a. —

AUSTRI'A INFER. Vien'a. (Scire telegrafice.) In ministeriulu imperiulul se mai facura acestea schimbari: Fostulu presiedinte alu casei deputatiloru in senatulu imp. esv. Hasner fù denumitu ministru alu alu instructiunii publice; br. Halbhuber ministru din launtru ad interim.

— Din Tirolulu italianu se prochiamá starea escepticnala (unu felu de lege martiala) din caus'a incercsrilorn revolutionarie italienesci. Este lucru fórte interesanta déca sciamu, ca complotulu fù denunciatu incóce de catra gubernulu reg. italianu.

— Georgie Stirbei ministru afaceriloru din afara, fiu alu fostului Domnu calatori la Vien'a intr'o misiune estraordinaria. Dn. Stirbei este bine cunoscutu in Vien'a. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Straini tramisi la urm'a loru. Din Nrii 5, 6, 7 ai Gazetei amu vediutu, ca foile publice maghiare luanduse dupa „Sürgöny“ din Pest'a se incercara a bate tob'a de alarma in contra urei si fanatismului nationalu romanescu. Acea lapta a loru ne a causatu si nóua ostenél'a de informa pe publicu despre acesa ce sciamu noi; acecessi inse dete ocasiunea si gubernului austriacu de a cercetá in urm'a acélei faime. Resultatulu cercetarii se publica in semionsi'a „Wiener Abendpost“. Simburele lucrului este, cumca insusi consulatulu c. r. austriacu a marturisitu, ca in Romani'a petreco unu numeru mare de straini lipsiti de orice midilóce ale vietii si in parte de ori ce meseria si capatéiu. Adunarea acelorasi mai alesu in orasie mari si in capitale a devenitu chiaru periculósa. Politi'a s'a vediutu constrinsa a mai prinde din ei si a'i tramite preste frontarie la urm'a loru. Totu ce s'a intemplatu preste acésta este, cumca intre argatii politienesci numiti in Bucuresci epistati se afla si cativa ómeni catu brutali, catu badarani si neslegatori, carii dupa ce au primitu porunc'a de a fi cu luare aminte asupra ómeniloru straini si lipsiti de capateiu, ei s'au unitu mai multu la imbracamentea si portarea loru din afara, au arestatu si ómeni de tréba provediuti cu passpórte si chiaru pamenteni de acolo, incatu din aceia unii fusera tramisi tocma si aici la Brasiovu, de unde inse politi'a nóstra le dete drumulu si anume pe romani pamenteni ii remise

érasi la Bucuresci. Consulstulu c. r. generalu a reclamatu indata la ministeriulu romanescu pentru tóte persónele de sub protectiunea austriaca, care cu portarile loru au meritatu aparare si crutiare, éra pe vagabundii si tractá si elu precum se potu tracta ori si unde vagabundii.

Eca deci, ca tóta larm'a se reduce simplu si numai la o mesura politienésca in sinesi absolutu recerut, ci de catra unele organe politienesci ecsecutate fara capu si fara competu, din care causa suntemu si noi de opiniune, ca anume dn. prefectu alu capitalei Bucuresci se mai tréca odata prin sita dése pe toti amploiatii, comisarii si epistati sei si — pe cei brutali, pe cei lenesi, pe cei gaganti déca cumva i are, ce'i tramita de pazitori parte pe la puscarii de criminali, parte se'i restringa numai la curatirea strateloru de spurcatiuni si mortatiuni, éra in sierbitiulu strinsu politienescu se se aplice eu totulu alti ómeni.

In porturile dunarene si anume la Brail'a si Galati grecii marinari, éra mai alesu inaciunii cefaloniti si maltesi sunt cá si in Constantinopole, spaim'a locuitoriloru; pumnariulu de otielu adesea inveninatu, séu cutitelulu de sticla (ginja), carele se infige si frange in trupulu omenescu sunt armele loru. In Bucuresci „ungurenii" sunt cei mai faimosi cá ómenii resbunatori, batiosi, inesiati de sange. Vagabundii si toti ómenii tineri desfrenati si escesivi in portarile loru era pana la Cusa conoscuti si clasificati cu numirile de craisioru, craiu si craiu de curtea veche, berbanu, adica cam patru clase, éra strengariu avea totu insemnarea ce o are si la noi. Dela Cusa incóce se mai audu numai titulaturele, precum comisariu de podturi (adica ómeni lipiti de orice ocupatione), apoi vagabundu si strengariu. Acésta o clasificationea ce o face poporulu, éra clasificationea protocóleloru politienesci nu o conóscemu; in totu casulu accesi anume in Bucuresci trebue se fia fórte interessanta; inse tocma pentru aceea ne vine a crede, ca politi'a romanésca are trebuintia imperativa de o reorganisatione radicala. A fi politianu bunu este lucru mare. In tierile bine organisate **sciinti'a si art'a** politienésca se invétia alaturea cu celelalte ramuri ale sciintieloru juridice.

Pana in dilele nóstre lumea, publiculu ar avea dreptu mai multu a defaima neregularitatea, molitiunea si nepasarea politici moldavo-romanesci, decatu asprimea si brutalitatea ei.

Ci éca tocma ne aduce si gazet'a boiarésca „Kolozsvári „Közlöny" unu articulu de fondu titulatu „Sórtea secuiloru in Tér'a romanésca" scrisu de dn. Koos Ferencz, parochulu reformatu din Bucuresci. Reverendu'a sa parochulu Koos spune curatu, ca prospetele mesuri politienesci s'au luatu asupra sudituloru austriaci si mai anume asupra ungaro-secuiloru pe temeiulu unui tractatu ce s'ar fi incheietu intre Austri'a si Romani'a; pe dn. Koos inse totu ilu prinde mirarea si intrébá, ca ce causa a potutu indupleca pe gubernulu romanescu a incheié unu asemenea tractatu cu Austri'a. Fiinda dn. Koos din transportarea vagabundiloru la urm'a loru face o „cestiune de vietia", noi spre a feri incai pe publiculu romanescu de ne'nvelegeri, se impartasimu dlui Koos unele impregiurari, pe care de altmintrea elu le potea afla osioru in Bucuresci.

Tractate cum am dice politienesci numite Cartelori incheiese Austri'a inca cu Domnii principatelorn Alecsandru Dim Ghica si cu Mich. Sturdza. Aceleasi privis mai multu numai pe criminali si pe alti fugari, punea de conditiune reciproc'a loru ecstradare si se innoia la terminu.

In dilele lui Al. Cusa espirandu tractatulu de cartelu cam pe timpulu, candu regimulu austriacu se portá catra cela cu fórte mare dispretiu si urgia, regimulu lui Cusa inca 'si punea capulu in peptu si nu mai vrea se scia de nici o estradare a sudituloru austriaci. Pe atunci — 1860 1861 — emigrantii maghiari inca se gramadisera cu miile in principatele romanesci, de unde amerintiá cu invasiune in Transilvani'a; de alta parte tinerii doritori a scapa de inrolamentu in armat'a austriaca inca fugea din Transilvani'a prin tóte strimtorile, pentrucá scia ca dic. colo afla scapare. De aici mergea la Bucuresci comisiuni de inrolamentu, mai tardiu inse incetara si aceste. — Totu in acei ani negutiatori'a cu fete frumosiele din Secuime se intinsese pana preste Dunare; locuitu bucatarese, si sierbitóreloru tiegane foste sclave, éra dela 1856 liberate ilu ocupá ne'ncetatu secuii si secuiencele. Dn. Koos le scie acestea fórte bine. In urma Austri'a se indupleca a negotia cu gubernulu romanescu pentru unu nou cartelu. Cea mai mare dificultate subvenia in privinti'a refugistiiloru strinsu politici pe cari guvernulu romanescu nu voiá si da in man'a Austriei sub nici unu felu de conditiune, celu multu elu se invoia, cá se'i scótia din tier'a sa ori incatrau voru vedea ceia cu ochii, dandule si bani de drumu, precum li s'au si datu, ceea ce dn. Koos éra trebue se scia fórte bine. Imi aducu aminte, ca pe la Ian. 1864 actele de negotiatiune diplomatica ajunsesera dela ministeriulu austriacu si la cancelari'a reg. transilvana de curte, fiindu referintele consil. br. de Friedenfels patriciu sasu din Transilvani'a. In acelasi timpu cestionea se pertractá in urm'a celoru optu puncte ale lui G. Baritiu si in senatulu imperialu, unde referintele fù betranulu br. Dobihof odinióra fostu ministru. Dupa atatea negotiationi si cercetari tractatulu de cartelu se incheiá si ratificá sbiè. Oricine vede, ca gubernulu nostru austriacu are trebuintia mai multa de unu asemenea tractatu decatu alu Romanici, de unde nici fugari de inrolamentu, nici chiaru criminali mai nicideunu nu trecu incócee. Acum gubernulu imperatescu austriacu pretinde implinirea conditiuniloru tractatului, gubernulu romanescu pune la cale implinirea loru, éra diaristic'a maghiara ridica in contra lui proteste incriminatóre.

Dn. Koos inca recunósce, ca intre „ungurenii" trecuti la Bucuresci se afla si de cei fugiti de inrolamentu si de cei perde-vara. Noi inse 'lu potimu pe dlui, cá in órele libere se'si la ostenél'a de a cerceta catu la prefectur'a politiéna, catu si la tribunalulu corectionalu din capital'a romanésca, cati dintru aceia sunt si adeverati criminali, de cari societatea nu mai este sigura nici intr'o privintia. Uitat'a dn. Koos omorurile patrate in ér'na din 1865/6 pe tiermii Dambovitiei de catra unii cosiai secui?

Eca déca lucrurile se judeca obiective fara patima nationala, cum faimele respandite de ómeni patimasi se reducu cum amu dice dela unu armasariu la unu tientiariu, éra anume in acestu casu cum se adeveresce, cumca politi'a romanésca este mai multu nepasatóre decatu acurata precum ar trebui se fia.

G. B.

Escriere de concursu.

Pentru postulu notarialu la directiunea asociatiunei nationale aradane pentru cultur'a poporului romanu, prin decisiulu adunarii generale din 28 Dec. nou 1866 Nr. 20 fiindu prelimitatu deocamdata unu salariu semestralu de 300 fl. v. a. — Directiunea subsemnata, pentru deplinirea acestui postu, amesuratu autorisarii primite dela adunarea generala, cu acést'a deschide concursu, si aviséza pre doritorii de a ocupá postulu acest'a, ca recursele sale pana la 1 Martiu nou a. c. negresitu se le astérna la subsemnat'a directiune, documentandu de odata; ca d'insii au desteritate in stilistic'a romana, sunt versati in literatura, si cunosco manipularea comuna a trebiloru de cancelaria.

Aradu 20 Ian. nou 1867.

Directiunea asociatiunei nationale aradane pentru cultur'a poporului romanu.

Presiedinte:

Mirone Romanulu, director. secondariu. — Ioane Goldisiu, notariu.

Respunsuri: Clusiu Ch. De aici s'a tramisu si D. Moldovanu si Leontiou la Clusiu; cercetati mai bine, ca Gazet'a se cam insutiama. — Tóte s'au facutu. Vien'a B. Unu esemplariu s'a tramisu la Temisióra dupa ordine pentr. A. apoi si la Pest'a. — Rodu's vechia; D. Acolo poteti mediuloci mai usioru, fiinduce noi nu potemu tipari adrese in tóte dilele. —

Nr. 420/civ. 1—3

Edictu.

Dela magistratulu Brasiovului ca tribunalu judecatorescu se face conoscutu, cumca in 25 Sept. 1866 a murit in Brasiovu Moise Oprea lasandu dupa densulu unu testamentu.

Fiinduca afara de remas'a vedova Maria nascuta Vasii Lazaru, a 3-a muiere, si afara de 3 prunci din a 3-a casatoria cu numele Dumitru, Ioanu si George Oprea voru se mai fia si copii din casatori'a 1-a si a 2-a inca in vietia, a caroru nume si locu de locuintia tribunalului acestuia nu este conoscutu: asia se provóca acestia, cá in restempu de 1 anu se se arate si se si aduca dechiaratiunile sale de cironomi, ca la dinconira se va pertracta cironomi'a cu cironomii cei ce se voru arata si cu curatorulu numitu pentru ei Dn. Advocatu prov. Ioane Kovács.

Brasiovu 4 Febr. 1867.

Magistratulu urbanu si districtualu.

Nr. M. 53/1867. 2—3

Publicatiune.

In 24 Februariu 1867 se va vinde cu licitatione celui ce va da mai multu, morile de macinatu, derstele de straine si piuele de panura (postavu) ale comunei Hermanu (Honigberg), cari se afla pe spa Tatrangului sub Nr. casei 537, pe campulu Hermanului, dimpreuna cu dreptulu de macinatu si morariu, cu pretiulu strigarei de 5100 fl. m. a. Vendiarea se face la locula moriloru. Conditiunile de licitatiune se potu vedé in verce di in órele ordinarie oficiale in cancelari'a comunei Hermanu. —

Brasiovu in 30 Ian. 1867.

Magistratulu urbanu si districtualu.

Cum póte cineva deveni avutu, fara se'si pérda banii?!

Se'si cumpere dela mine una

c. r. sórte de premia de 100 fr. din anulu 1864

pre langa solvire in rate, punendu antaiu cá depositu numai 10 fl., apoi restulu 'lu depurésa in rate lunarie de cate 5 fl. Din planulu de sortire cunoscutu in tóte partile se póte vedé, ca si in decursulu solvirei sumei respectivului joca de optu ori dimpreuna, dintre cari: *pre 3 sorti numerite sunt a 250.000 fl., pre 2 sorti numerite a 220.000 fl., pre 3 sorti numerite a 200.000 fl.* s. c. l. Mai incolo la sortile acestea suma deposa se póte fi perduta *nici odata*, de órace fiacare sórte trebue trasa, si adica in presente cu celu pucinu 145 fl. Cea mai mica sórte numerita sue pre fiacare anu cu 5 fiareni, pana candu *ajunge* suma de 200 fl.

In anulu venitoriu se va sorti de 5 ori si adica:

in 1 Mart. cat.	800	sorti fl.	423.000,	dintre acestea 1 sorte fl.	200.000
in 15 Apr.	1000	„	427.800,	„ 1 „	220.000
in 1 Iuniu	800	„	432.500,	„ 1 „	250.000
in 1 Sept.	900	„	442.500,	„ 1 „	200.000
in 1 Dec.	800	„	432.500,	„ 1 „	250.000

Solvirea castigurilorn se intempla prin c. r. casa de statu din Vien'a. Aceia, cari voru cumpera dela mine o astfelu de sórte pre langa solvire in rate pana celu multu in 20 Februariu, primesce *gratis* indata la solvirea depositului, cá *premiu*, una sórte originala de a X-lea loterie de statu, care are 4097 sorti. Ratele dupa placere se potu solvi si mai nainte. Acordurile se primescu numai *francate*, si fiacarnia se'i place a scrie numai urmatórele serii:

Herrn Karl Spitzer's Wechselstube in Wien, Lichtensteg Nr. 2.

Als Angabe auf ein Stück . . . der k. k. österr. Prämienlose vom Jahre 1864 zu 100 Gulden, sende ich Ihnen anbei Gulden . . . und verpflichte mich den Rest von 90 fl. in monatlichen Raten von 5 fl. abzuzahlen.

Ferner lege ich 66 kr. als Stempelgebühr bei.

Totudeunadata recomendu on. publicu fói'a nespărata fiacarui capitalistu si proprietariu de sorti „*Die Wechselstube*". Pretiulu abonarii e pe anu 2 fl. v. a.

Karl Spitzer,
Vien'a, schimbatoriu de bani.

Cursurile la bursa in 13 Febr. 1867 sta asia:

Galbini imperatesci	—	6 fl.	2 cr. v.
Augsburg	—	128	— „
London	—	127	30 „
Imprumutulu nationalu	—	62	25 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	64	50	„
Actiile bancului	—	775	— „
„ creditului	—	195	80 „

Obligatiile desareinarii pamentului in 7. Febr. 1867:

Bani 68·50 — Marfe 69 —

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.